

วิธีดำเนินการศึกษา

3.1 การรวบรวมข้อมูล

ก. ศึกษาวิจัยจากเอกสาร (Documentary research) ได้แก่ การศึกษาค้นคว้าจากเอกสารของกองบัญชาการตำรวจนครบาล กองบังคับการตำรวจนครบาลเหนือ, ใต้, และธนบุรี กองวิจัยและวางแผนกรมตำรวจ หนังสือ วารสาร รายงานประจำปี รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

ข. ศึกษาภาคสนาม (Field research) โดยวิธีต่าง ๆ ดังนี้

(1) ศึกษาโดยการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลโดยรวบรวมข้อมูลจากเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตที่พักอาศัยของกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้ศึกษาจะใช้วิธีส่งแบบสอบถาม ไปให้กรอกเองทางไปรษณีย์ตามวิธีการที่ได้อธิบายไว้ในแบบสอบถามและให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมาทางไปรษณีย์ตามที่อยู่ที่ได้รับรายชื่อและที่อยู่ของเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานได้จากการไปขอคัดลอกจากสมุดลงบันทึกคดีประจำวันของกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครเหนือ, ใต้ และธนบุรี โดยเริ่มคัดลอกจากสถิติรายชื่อเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานที่มาแจ้งความตามสถานีตำรวจในเขตต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ปี 2530 ย้อนหลังลงไปจนกว่าจะครบจำนวน 180 ราย และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นจะมีลักษณะเป็นแบบเปิดและปิด (Open-Close Question) แบ่งออกเป็น 4 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของเจ้าของบ้านที่เป็นเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถาน ได้แก่ อาชีพ รายได้ จำนวนสมาชิกในครอบครัว และจำนวนครั้งที่ถูกลักทรัพย์ เป็นต้น

ตอนที่ 2 ลักษณะทางกายภาพของที่พักอาศัยของผู้ถูกลักทรัพย์ การใช้ที่ดินในบริเวณที่พักอาศัย ทำเลของบ้าน สภาพแวดล้อมของบ้าน ตลอดจนความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเข้าออกของอาชญากร

ตอนที่ 3 การรักษาความปลอดภัยของที่พักอาศัยและความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของคดีลักทรัพย์ ผู้ที่คาดคะเนว่ามีส่วนรู้เห็นในการลักทรัพย์และประเภทของอาชญากรรมที่เกิดในบริเวณชุมชนที่พักอาศัย

ตอนที่ 4 ลักษณะทางสังคมของย่านที่พักอาศัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ของผู้อยู่อาศัยในชุมชนและศาสนาของชุมชนที่พักอาศัย

(2) การทดสอบแบบสอบถาม เมื่อสร้างแบบสอบถามแล้วให้นำไปทดสอบกับเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถาน จำนวน 10 ราย โดยการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และให้กลุ่มตัวอย่างเหล่านั้นกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง ซึ่งภายหลังการทดสอบได้ทำการแก้ไขแบบสอบถามชุดนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

3.2 ประชากรที่ศึกษาและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ก. ประชากรที่ศึกษาเป็นกลุ่มเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานที่อยู่อาศัยอยู่ในเขตที่พักอาศัยของกรุงเทพมหานคร ซึ่งได้ไปแจ้งความไว้ที่สถานีตำรวจนครบาลต่าง ๆ ที่เลือกเป็นสถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร

ข. การกำหนดประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่าง

(1) แบ่งประชากรที่ศึกษาออกเป็นกลุ่มตามสถานีตำรวจนครบาลที่แจ้งความ

(2) แบ่งสถานีตำรวจนครบาลทั้งหมดจำนวน 69 แห่งออกเป็นกลุ่มตามเขตพื้นที่การปกครองของกรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วยเขตชั้นใน เขตต่อเมืองและชั้นนอกของ 24 เขต โดยเขตชั้นในมีสถานีตำรวจนครบาล 36 แห่ง เขตต่อเมืองและชั้นนอกมีสถานีตำรวจนครบาล 33 แห่ง จัดกลุ่มสถานีตำรวจนครบาลตามเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครเหนือ, ใต้ และธนบุรี

(3) ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้เทคนิคดังนี้คือ

- สุ่มตัวอย่างสถานีตำรวจนครบาลที่อยู่ในเขตความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลแต่ละแห่ง ด้วยวิธี Multistage Cluster Sampling โดยการนำจำนวนประชากรของเขตการปกครองที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกลุ่มสถานีตำรวจนครบาลของแต่ละกองบังคับการตำรวจนครบาลในแต่ละชั้นของกรุงเทพมหานคร ไปเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร โดยกำหนดให้กลุ่มสถานีตำรวจนครบาลที่มีจำนวนประชากรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ 8.33% ของจำนวนประชากรทั้งหมดของกรุงเทพมหานคร มีสถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างได้ 1 แห่ง ซึ่งเป็นไปตามหลักการสุ่มตัวอย่างประชากรของ Bruton ที่กำหนดให้ประชากรที่มีขนาดใหญ่ที่สุด มีขนาดค่าสูงสุดของประชากรตัวอย่างเท่ากับ $\frac{1}{25}$ หรือ 4% ของประชากรทั้งหมด แต่ในขั้นนี้ใช้ 8.33% ของประชากรทั้งหมดต่อ 1 ตัวอย่าง ซึ่งยังอยู่ในหลักเกณฑ์ของ Bruton

จากหลักเกณฑ์นี้ทำให้คัดเลือกจำนวนสถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างได้ 12 แห่ง จากจำนวนสถานีตำรวจนครบาลที่มีอยู่ทั้งหมด 69 แห่งในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะมีสถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างในเขตชั้นในของกรุงเทพมหานคร 5 แห่ง เขตต่อเมืองและเขตชั้นนอก 7 แห่ง โดยจะอยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครเหนือ 5 แห่ง, ใต้ 3 แห่ง และธนบุรี 4 แห่ง

กองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครเหนือมีสถานีตำรวจนครบาลในกรุงเทพมหานครเขตชั้นใน 2 แห่ง เขตต่อเมืองและชั้นนอก 3 แห่ง

กองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครใต้มีสถานีตำรวจนครบาลในกรุงเทพมหานครเขตชั้นใน 1 แห่ง เขตต่อเมืองและชั้นนอก 2 แห่ง

กองบังคับการตำรวจนครบาลธนบุรี มีสถานีตำรวจนครบาลในกรุงเทพมหานครเขตชั้นใน 2 แห่ง เขตต่อเมืองและชั้นนอก 2 แห่ง

คัดเลือกสถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครเหนือ, ใต้ และธนบุรีด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เจาะจง Random Sampling โดยการจัดเรียงรายชื่อสถานีตำรวจนครบาลทั้งหมด ซึ่งจะพิจารณาจากตำแหน่งที่ตั้งและจะเรียงรายชื่อสถานีตำรวจนครบาลที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ติดกันก่อน

แล้วจึงจะเรียงรายชื่อสถานitäรวจนครบบาลที่ตั้งอยู่ห่างถัดไปต่อเนื่องกันไปเรื่อย ๆ จนครบจำนวนทั้งหมด หลังจากนั้นจึงสุ่มหยิบรายชื่อสถานitäรวจนครบบาลตัวอย่างด้วยวิธีดังกล่าวจนได้ครบจำนวน 12 แห่ง

- สุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษาซึ่งเป็นเจ้าทุกชคคิลักทรพยในเคหะสถาน มาแจ้งความที่สถานitäรวจนครบบาลตัวอย่างแต่ละแห่งด้วยวิธี Multistage Cluster Sampling โดยการหาค่าเฉลี่ยที่มีขนาดต่ำสุดของจำนวนประชากรต่อสถานitäรวจนครบบาล 1 แห่งในพื้นที่ความรับผิดชอบของกลุ่มสถานitäรวจนครบบาลในแต่ละกองบงคักการitäรวจนครบบาล ซึ่งพบว่าสถานitäรวจนครบบาลในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกองบงคักการitäรวจนครบบาลธนบุรี มีค่าเฉลี่ยของประชากรต่อสถานitäรวจนครบบาล 1 แห่ง ต่ำสุดคือมีขนาดประชากรประมาณ 60,000 คน/สถานitäรวจนครบบาล 1 แห่ง และถ้าให้สถานitäรวจนครบบาลที่มีขนาดประชากร 60,000 คนมีประชากรตัวอย่างได้ 2 คน ดังนั้นสถานitäรวจนครบบาลที่มีประชากร 30,000 คน ก็จะมีประชากรตัวอย่างได้ 1 คน และมีได้เพิ่มขึ้นทุก 1 คน ต่อประชากรที่เพิ่มขึ้นทุก 30,000 คน เมื่อนำหลักเกณฑ์ไปเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมดที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของแต่ละกองบงคักการitäรวจนครบบาลในแต่ละชั้นของกรุงเทพมหานคร ก็จะได้จำนวนประชากรตัวอย่าง (จำนวนเจ้าทุกชคคิลักทรพยในเคหะสถาน) รวมของแต่ละกองบงคักการitäรวจนครบบาลในแต่ละชั้นของกรุงเทพมหานคร และเมื่อต้องการทราบว่าในแต่ละสถานitäรวจนครบบาลตัวอย่างจะมีประชากรตัวอย่างแต่ละเท่าไร ก็ทำได้โดยนำจำนวนสถานitäรวจนครบบาลตัวอย่างไปเปรียบเทียบกับจำนวนประชากรตัวอย่างรวมของแต่ละกองบงคักการitäรวจนครบบาลในแต่ละชั้นของกรุงเทพมหานคร โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ก็จะได้จำนวนประชากรตัวอย่างรายสถานitäรวจนครบบาลตัวอย่าง

ด้วยวิธีนี้จะหาจำนวนประชากรตัวอย่างได้ 182 ตัวอย่างและเมื่อปรับเป็นจำนวนเต็มก็จะได้ประชากรตัวอย่างทั้งหมด 180 ตัวอย่าง

สำหรับรายชื่อของกลุ่มสถานitäรวจนครบบาลตัวอย่างและจำนวนประชากรตัวอย่างได้แสดงดังในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 สถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างที่ศึกษาและจำนวนเจ้าทุกข์ที่ใช้เป็นประชากรตัวอย่าง

ที่	กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บช.น.)	
	สถานีตำรวจตัวอย่าง	จำนวนเจ้าทุกข์ที่เป็นประชากรตัวอย่าง
	<u>บก.น. เหนือ</u>	
1	เขตชั้นใน - สน.สำราญราษฎร์	18
2	- สน.สามเสน	19
3	เขตต่อเมืองและเขตชั้นนอก	
	- สน.ลาดพร้าว	20
4	- สน.ห้วยขวาง	20
5	- สน.มีนบุรี	5
	<u>บก.น.ใต้</u>	
6	เขตชั้นใน - สน.ลุมพินี	21
7	เขตต่อเมืองและเขตชั้นนอก	
	- สน. บางนา	21
8	- สน.ลาดกระบัง	3
	<u>บก.น.ชน</u>	
9	เขตชั้นใน - สน.บุปผาราม	14
10	- สน.บางยี่เรือ	13
11	เขตต่อเมืองและเขตชั้นนอก	
	- สน.บางเสาธง	16
12	- สน.ราษฎร์บูรณะ	10
	รวม	180

จากตารางที่ 3.1 สถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างในเขตความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครเหนือมี 5 แห่ง และมีจำนวนเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานตัวอย่าง 82 คน สถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างในเขตความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครใต้ มี 3 แห่งและมีจำนวนเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานตัวอย่าง 45 คน ส่วนสถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างในเขตความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลธนบุรีมี 4 แห่งและมีจำนวนเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานตัวอย่าง 53 คน ซึ่งสถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างในเขตความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลพระนครเหนือ, ใต้และธนบุรีมีจำนวนรวม 12 แห่งและมีจำนวนเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 180 คน

3.3 วิธีการศึกษาข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเจ้าทุกข์คดีลักทรัพย์ในเคหะสถานตัวอย่างที่อยู่ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลตัวอย่างต่าง ๆ โดยวิธีการให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วกลับคืนมาทางไปรษณีย์จนครบจำนวนที่ต้องการ แล้วจึงได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามอีกครั้งหนึ่งเพื่อให้สามารถนำไปวิเคราะห์ในขั้นตอนต่อไปได้สะดวกคือ

ก. การลงรหัส ผู้ศึกษาได้ลงรหัสตามคู่มือการลงรหัสและลงหมายเลขแบบสอบถาม

ข. การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและการทดสอบสมมุติฐาน

(1) สถิติที่ใช้ในการศึกษา

- บรรยายลักษณะกลุ่มประชากรด้วยค่าอัตราส่วนร้อยละ และการจัดเรียงลำดับความสำคัญ

- ศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมโดยใช้ค่า ไค-สแควร์ χ^2 (Chi-Square) และตารางความสัมพันธ์ของสองตัวแปรแบบไขว้กัน (Crosstabulation)

(2) ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ

- สภาพทั่วไปของผู้ถูกหลักทรัพย์ ได้แก่ การศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว อาชีพ รายได้

- สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมข้างเคียง, ทำเลที่ตั้งของสถานี่สำรวจ, สภาพแวดล้อมของบ้าน, ลักษณะการใช้ที่ดินที่เด่น, การใช้ประโยชน์ของที่พักอาศัย, รูปแบบและประเภทของที่พักอาศัย, ขนาดเนื้อที่ดินของที่พักอาศัย, ลักษณะของรั้ว และลักษณะกายภาพของบ้าน

- การรักษาความปลอดภัยของที่พักอาศัยและสาเหตุของคดีลักทรัพย์ ได้แก่ การเปิดไฟทิ้งไว้ในบ้าน, การปิดประตูหน้าต่างในบ้าน, การมีแสงสว่างจากโคมไฟสาธารณะ, การมีตำรวจสายตรวจหรือยาม, การมีโทรศัพท์ในบ้าน และการมีป้อมยามในชุมชน ใกล้ที่พักอาศัย

- ลักษณะทางสังคมของย่านที่พักอาศัย ได้แก่ ความสัมพันธ์ของผู้อยู่อาศัยในชุมชน และศาสนาของชุมชนที่พักอาศัย

ตัวแปรตาม

- การเกิดอาชญากรรม ได้แก่ จำนวนครั้งที่ถูกลักทรัพย์, ช่วงเวลาขณะที่เกิดเหตุลักทรัพย์ และมูลค่าของทรัพย์สินที่เสียหาย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย